

Okumuş, S. (2021). Kırış, Necati (2020). Hıçkırık, İstanbul: Akademi Yayınları. *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 10/24, s. 244-252.

DEDE KORKUT

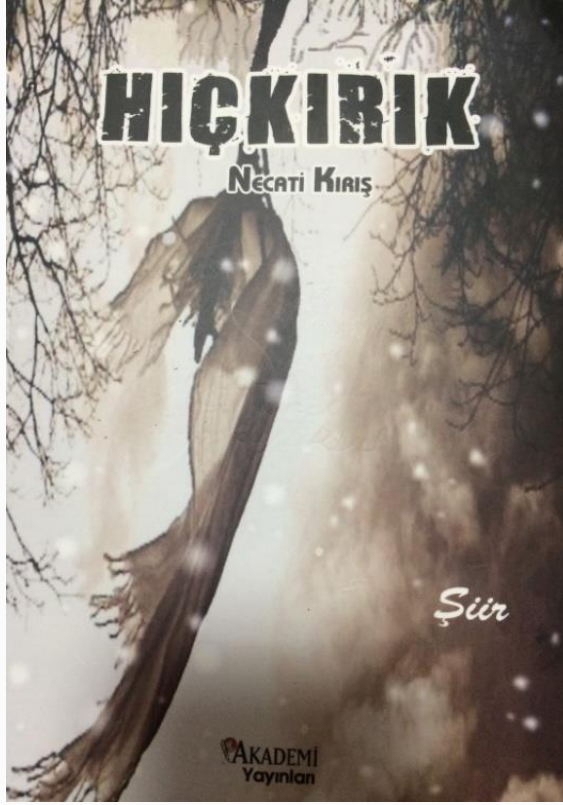
Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi
The Journal of International Turkish Language & Literature Research
Cilt/Volume 10 Sayı/Issue 24 Nisan/April 2021
Samsun-Türkiye/ Turkey

ISSN: 2147- 5490
www.dedekorkutdersisi.com

DOI: <http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut406>

Kıtap Tanıtımı/ Book Review

KIRIŞ, Necati (2020). Hıçkırık, İstanbul: Akademi Yayınları, 108 s. 13X19 cm, ISBN: 978-605-7747-18-1

Salih OKUMUŞ*

Makale Geçmişi/ Article History

Geliş Tarihi: 08.03.2021
Kabul Tarihi: 14.04.2021
E-yayın Tarihi: 16.04.2021

Sorumlu Yazar/ Corresponding Author

* Prof. Dr.
Pristine Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, Pristine -Kosova.
Elmek: salihokumus@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7990-2469>

Necati Kırış, Ordu'da hukukçu kimliği ile tanınan önemli simalardandır.¹ Ordu Şairler Yazarlar ve Sanatseverler Birliği Derneği'nin (ORŞAYAD) de üyelerindedir.

1 Hukukçu, Şair, Yazar. 1955 yılında Ordu merkeze bağlı Şahincili Köyü'nde doğar. İlköğrenimini Ordu'da tamamlar. Ardından Ordu İmam Hatip Okuluna kaydolur. 1975 tarihinde buradan mezun olur. Ancak bu yıllarda İmam Hatip Okullarından mezun olanların üniversiteye alınmaması nedeniyle, Ordu Lisesine kaydolur. Fark derslerini tamamlayarak üniversite sınavına girer ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazanır. Üniversite döneminde, lise yıllarından tanıştığı "Yeniden Milli Mücadeleciler" adı verilen fikir, kültür ve sanat grubuyla birlikte hareket eder. Zaten

Uzun yıllar Ordu'da serbest avukatlık yapan Kırış, aynı zamanda Büyük Birlik Partisi'nin Ordu İl Başkanlığı görevini de yürütmüştür. Sanata gönül veren Kırış, musiki alanında dersler alır, korolara katılır. Bilhassa Tasavvuf musikisi ilgisini çeker. Tasavvufa olan ilgisi de bu yıllara rastlar. Son dönem şiirlerinde tasavvuf etkisi daha açık görünmektedir.

Kırış'ın, lise yıllarında başladığı şiir denemeleri 1970'li yıllarda çeşitli dergilerde yayınlanmaya başlar. 2010 yılından sonra kitaplaşan bu şiirler, nihayet son kitabıyla adeta küçük bir kız çocuğunun şımarıklığı ve sevecenliğiyle bizi selamlar, etrafa gülücükler dağıtır.

Şiire yönelmesinde 70'li yıllarda yayınlanan kültür ve sanat dergisi *Pınar'*ın etkisi vardır. Bu dergide şiirleri devamlı yayınlanan Necati Aykan'dan çok etkilenir. Aynı tarzda şiirler yazıp dergiye gönderir. Ayrıca bu dönemde birlikte hareket ettiği "Yeniden Milli Mücadeleciler" grubundaki kültürel çalışmaların da etkisi yadsınamaz. 1980 öncesinde Ordu'da çıkan "İlim, Kültür ve Sanatta Ordu" isimli yerel bir dergide edebiyat dergisinde de şiir ve yazıları yayımlanır. Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosunda ilgiyle izlenen tiyatro oyunları kaleme alır. Daha lise yıllarından itibaren böyle bir kültür ortamında yetişen Kırış'ın İlk yayınlanan şiiri, 11'li hece ölçüsündeki "Ne Oldu?" adlı şiiridir. Adı geçen şiir, 1977 yılında Pınar dergisinde yayınlanır. 1980'den sonra mesleğe başlaması ve siyasette aldığı görevler nedeniyle şiire ara vermek zorunda kalır.

2009 yılında Ulubey Noteri olarak atandıktan sonra, daha geniş bir vakte sahip olan şair, şiir yazmaya yeniden başlar. Müzik korolarına dâhil olur. İlk şiir kitabını da bu yıllarda yayımlar.²

Şairin ilk şiir kitabı, "**Bir Ses Duyuldu**", 2013 yılında Altınpost Yayınları tarafından Ankara'da yayımlanır. Kitap, hece ölçüsüyle yazılan toplam 107 şiirden oluşmaktadır. Temanın merkezine sevgiyi koyan Kırış, bilhassa toplumsal problemler ile ahlaki sorunları öne çıkarır. Bazı şiirlerinde ölçülü yergiyi yer verir. Şekil bakımından daha çok halk şiirine yaslanan şair, çağdaş şiirin gereklerinden de uzak kalmaz. Bir Ses Duyuldu ilk kitabı olmasına rağmen anlamla biçim arasında bir uyum sağladığı anlaşılır.³

İkinci şiir kitabı, 2014 yılında Altınpost Yayınlarından çıkan "**Güllerim Sensin**" ismini taşır. Kitap, 96 sayfa ve 111 şiirden oluşmaktadır. Bunların bir kısmı beyit ve dörtlüklerden oluşur. Kitaba, bir takdim yazısı yazan Musa İşleyen, onun şiirini,

hukuk mesleğini seçmesinde de bu kültür grubunun etkisi vardır. 1982 yılında Hukuk Fakültesinden mezun olan Kırış, Ordu'da avukatlık stajına başlar. Ardından İzmir Bornova'da kısa dönem askerlik görevini yapar. Askerlik dönüşü, memleketi Ordu'da serbest avukatlık yapmaya başlar. 1993 yılında Muhsin Yazıcıoğlu başkanlığında kurulan Büyük Birlik Partisi'nin Kurucular Kurulu Üyesi görevinde bulunur. Daha sonraki yıllarda aynı partinin önce merkez ilçe başkanı, ardından il başkanı görevlerini yürütür. 22 yıl serbest avukatlıktan sonra 2009 yılı başında noter olarak Ordu'nun Ulubey ilçesine atanır. Daha sonra sırasıyla Reşadiye, İznik ve Kastamonu 1. ve son olarak Samsun 3. Noterliğinde çalışarak 2020 yılında yaş haddinden emekli olur. Lise yıllarından itibaren sanata ilgi duyan Kırış, müzik ve ahşap oymacılık alanında amatör olarak faaliyetlerde bulunur. Yayınladığı kitaplar noterlik dönemine rastlar. Kırış, evli ve dört çocuk babasıdır. Halen memleketi Ordu'da yaşamaktadır.

² Kırış, şiir kitapları yanında özellikle hukuk alanında kaleme aldığı akademik yayımlar da yapar. 2016 yılında Boğaziçi Yayınlarından çıkan ve hukuk mesleğinin ahlaki boyutlarını ele aldığı, 644 sahifelik oldukça hacimli ve akademik referanslarıyla dikkat çeken "**Hukuk ve Etik**" kitabı kayda değerdir.

³ İşleyen, (2013:5)

Kırış, Necati (2020). *Hıçkırık*, İstanbul: Akademi Yayınları (Kitap Tanıtımı)

“geleneksel şiire modernist anlayışı ekleyerek yeni bir anlayış geliştirme çabası” olarak görür.⁴ Tefvik Karabulut ise, “içinde bulunduğumuz toplumun duygu, kültür ve inanç dokularını, özelemlerini, hayal kırıklıklarını, ve keşke ile ifade edilebilecek eleştirel bakış açılarını” gördüğünü ifade eder.⁵

“Baharı Bekliyorum”, Kırış’ın yayımlanmış üçüncü şiir kitabıdır. 2019 yılında Artshop Yayınları tarafından İstanbul’da basılır. Eser, 96 sayfa olup, 13,5x19,5 cm ebadındadır. Hece vezni ile kaleme alınan eserde, bir kısmı beyit ve dördlüklerden oluşuşan 106 şiir bulunur. Toplam 96 sayfadır. Kitapta önsöz bölümü bulunmaz. İçindekiler bölümü kitabın sonundadır. Ayrıca jenerik bölümünde ISBN numarası yer almaz.

Kitapta aşk, hasret ve tabiat ve adalet teması ağırlıktadır. Dili oldukça sade, içten ve samimidir. İfade ve söyleyiş bakımından gittikçe artan bir ivme yakaladığı görülür. Bilhassa mısra güzelliği ve imgelerin özüne mahsusluğu mısralarını biraz daha şiire yaklaştırır. Ancak bilhassa adalet ve siyaset eleştirilerinin yapıldığı şiirlerde söyleyiş ve imge darlığı şiirini olumsuz etkilemektedir. Kitabın ismi, kapak fotoğrafına da yansımıştır. Fotoğraftaki sonbahar resmi, baharı bekleyen bir insanın ruh halini yansıtır. İnsana, doğada gizli yalnızlık ve özgürlüğü hatırlatan bu resim, bir yandan da asfalt sembolü ile de medeniyetten kaçılmayacağını hatırlatır. Gri bulutların göçünden sonra beklenen bahar mutlaka gelecektir.

İçten Gelen Bir Samimi Ah: “Hıçkırık”

Kırış’ın 2020 yılının Ekim ayında yayınlanan son kitabı “**Hıçkırık**”⁶, bir yıldır adeta dünyayı esir alan Kovid-19’un kapanma zamanlarına denk geldi. Giderek kendisine dahi yabancılaşan ve adeta bu kapanma döneminde Kovid-19’a esir olan insanın kendi içindeki arayışlarına samimi bir cevap oldu. Okurunun yalnızlığına, psikolojik travmalarına, üzüntülerine ve ümitsizliklerine bir ferahlama saikiyle gönülden yükselen bir çığlık oldu.

“**Hıçkırık**”, 2020 yılında Akademi Yayınları tarafından İstanbul’da yayınlanmıştır. Eser, 108 sayfa olup, 13x19 cm. ebadındadır. İçinde toplam 107 şiir bulunur. ISBN numarası: 978-605-7747-18-1’dir. Kapak tasarımı da bizzat yazarın kendisi tarafından yapılan eserin 1000 adet basıldığı belirtilmektedir. Fiyatı belirtilmemiştir. Kitap, yağlı karton kapakla kaplıdır. Kapağın üst kısmında kitabın adı, hemen altında şairin ismi, alt tarafta da Yayınevinin logosu ve adı bulunur. Soluk gri tonların hâkim olduğu kapakta bir kış manzarası bulunur. Kesif bir kar yağışının olduğu anlaşılabilir resimde yaprakları dökülmüş ağaç dalları kendisini gösterir. Özellikle kapağın ortasında ağaç dallarına asılı ince tül şeklinde bir eşarp bulunur. Aynı resim arka kapağa doğru genişler. Burada da kitaba adını veren *Hıçkırık* şiiri ile şairin soluk bir vesikalık resmi bulunur.

Kitap, 108 sahife ve altı bölümden oluşur. İçerisinde toplam 107 şiir bulunur. Bunlardan 31’i dördlük, 21’i de beyittir. Bu şiirlerin bir kısmı daha önce yayınlanan kitaplarından alınmıştır. Şiirlerinde hece veznini kullanan şair, 7, 8, 11 ve 14’lü heceleri

4 İşleyen, (2014:5)

5 Karabulut, (2014:7)

6 Necati Kırış, “Hıçkırık”, Akademi Yayınevi, İstanbul 2020.

kullanır. Bir tane de sadece dört heceden ve tek duraktan oluşan şiiri vardır. Üçlük, dörtlük ve beyit nazım biçimlerini kullanır.

Şair, bu eserde daha çok kişisel ve toplumsal konulardan bahseder. Şiirlerin ana temasını aşk, ayrılık, özlem, kavuşma isteği ile adalet(sizlik), devlet yönetimi, ahlaki çöküntü ve tasavvuf'tur. Şiirlerin arka planında derin bir kültür birikimi bulunduğu anlaşılmaktadır. Kişisel temaların işlendiği bilhassa aşk şiirlerde, tasavvuf düşüncesinin etkili olduğu görülmektedir. Âşık, sevgili, rakip ve engeller ile sevgiliye duyulan hasret ve kavuşma isteği yer yer gerçek dünyadan ayrılarak başka bir âlemin kapılarını aralar.

Kitapta kullanılan kapak resmi, diğer kitaplarında olduğu gibi Kırış'ın ve şiirin ruhunu çok iyi yansıtmaktadır. Sanki insanın akciğerlerini andıran bu resim, arka plandaki beyaz noktalarıyla bir dönem Türk Edebiyatının en çok kullandığı temalardan olan verem hastalığını hatırlatır. Hastalıklı bu ciğerlerin hıçkırığı, insanın iç dünyasına ve dayanılmaz yalnızlığına da işaret eder.

Kitap, Özgeçmiş, Ön söz ve altı bölümden oluşur. Ayrıca kitabın sonunda *İçindekiler* bölümü yer alır.

"Özgeçmiş", kısa hayat hikâyesinden oluşur. Hukukçu kimliği yanında edebiyat ve sanatla da ilgilendiği belirtilir. Yayınladığı eserlerin isimleri zikredilir.

"Ön söz", yazarın kendisi tarafından kaleme alınır ve şiir anlayışı üzerinde durulur. Bundan önceki eserlerinde bu tarzda kendi şiir dünyasını anlatan doyurucu bir önsöz yoktur.

Şair, Hıçkırık'ı aşk yoluna atılan mütevazı bir adım olarak değerlendirir. Şiirlerini hece ölçüsü ile kaleme aldığını ve geleneksel şiirin imkânlarından yararlanmaya çalıştığını belirtir. Sanatı "*Derin bir varlık bilinciyle yüce duygu ve düşünceden oluşan muhtevanın estetik (bir) hüviyet kazanması*" olarak değerlendiren Kırış, şiiri de "*tıpkı, müzik, resim ve mimari eserler gibi bir anlatım aracı*" olarak görür. Ona göre şiir, "*hem şekil, hem de muhteva*"dan ibarettir ve arının işçiliği gibi zahmet ister. Şair, sözcük ve musiki arasındaki ilişkiye de dikkat çekerek şiiri, insan ruhuna zevk veren çalgı, beste ve musiki ile birlikte ele alır. Şiire, *sözcük notalarıyla yapılan beste* adını verir. Ayrıca şiirin "*yüreğin sesi*" olduğunu ve mısraların ardında saklı "*gönül dünyasının zenginlikleri*"ne işaret ettiğini belirtir.⁷

Kırış şairi de, müzisyen, hekim ve mimar gibi kendi işinin sultanı olarak görür. Onun alanı sözdür. Saltanatını dil vasıtasıyla ruhlar üzerinde kurar. Şairi görünen ve görünmeyen dünyanın iç sesini en iyi duyabilecek, kâinatın dilini çözebilecek yegâne kişi olarak görür. Onu bu varlık âleminin yüce aşk fısıltısını keşfedip böylesine insanlığın en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda onların gönül iklimine ulaştırmak vazifesini yükler. Hayata aşkla bakmanın gerekliliğine işaret eder. Bu maksatla kitabını yayına hazırladığını, şiirlerinde bilhassa divan edebiyatı ve tasavvuf düşüncesinden faydalandığını belirtir.⁸

"Birinci Bölüm (Hıçkırık)": Hıçkırık, kitabın ilk bölümüdür ve tamamen yeni şiirlerden oluşur. 6-31 sayfalarını kapsar. Kitabın kapağında yer alan resimle başlar. Bu bölümde toplam 25 şiir yer alır. Bunlardan 21'i dörtlük, 4'ü beyit nazım birimi ile kaleme

7 Kırış, (2019:5)

8 Kırış, (2019:5)

alınmıştır. Bu şiirlerin 10 tanesi 2 dörtlükten, 8 tanesi 3 dörtlükten, 2 tanesi 5 dörtlükten, 1 tanesi de 6 dörtlükten oluşur. Ayrıca beyit nazım biçimiyle kurulan 4 adet şiirden 2'si 3 beyitten, 2'si de 7 beyitten ibarettir.

Bu şiirlerin 21 tanesi (7+7) 14'lü, 3 tanesi (6+5) 11 ve 1 tanesi de 7'li hece ile düzenlenmiştir. 11'li hece ile kaleme alınan bir şiirde durak hataları görülmüştür. Bazı mısralarda duraklar 6+5, bazı mısralarda da 4+7 biçiminde gösterilir.

Bu bölümdeki şiirler tema bakımından ele alındığında, 18'i ferdi, 5'i toplumsal, 2'si de tabiat tasvirlerini içeren şiirlerdir. Bunlardan 15'i aşk, 5'i toplumsal temalar, 3'ü ayrılık/ölüm, 2'si de tabiat bahseder. Aşk konusunu işleyen şiirlerde ayrılık, özlem, hasret, kavuşma isteği, vuslat, eski-yeni aşklar, rakip ve engeller, talih(sizlik), aşkın yakıcılığı, bağlılık, sadakat, ümit ağırlıktadır. Toplumsal konuları işleyen şiirlerde, devlet yönetimi, adalet(sizlik), insanlardaki bozulma, ahlaki çöküntü, zamanelik ve dil temleri öne çıkar. Ayrıca az sayıdaki ayrılık ve ölüm konulu şiirler de dikkat çekmektedir. Şiirlerin arka planında bir tasavvuf kültürü ve kullanılan kelimeler dikkatle incelendiğinde divan geleneğine yaslanma olduğu anlaşılmaktadır. Bilhassa aşık-sevgili arasındaki ilişki tamamen bu duygu üzerinden aktarılır. Sevgilin cevri ü cefası aşığa minnet olur, bazı şiirlerinde ise gerçek aşk ancak mutlak olan içindir ve ilahi aşkı işaret eder. Bu bakımdan aşk muhabbetle birlikte ele alınır, söz bazen ilahi kelama döner, gönülleri esaretten kurtarır, bazen sevgilinin dilinde aşığa hayat verir. Şair şiirlerine kazandırdığı bu ruhla bir yandan kendinden bile kaçak olan insanı şiir dünyasında huzur bulmaya davet etmek de, bir yandan da bu dünyanın güzellikleri karşısındaki şaşkınlığını gizleyemeyen gönül erlerinin iç dünyalarındaki hıçkırıklarını parça parça sezdirmeye çalışmaktadır.

"İkinci Bölüm (Baharı Bekliyorum)": Bu bölümde toplam 15 şiir bulunur. Bunların tamamı eski şiirlerdir ve bölüme adını veren "*Baharı Bekliyorum*" adlı üçüncü şiir kitabından alınmıştır. Şiirlerin söyleyiş ve ifade bakımından zengin, tema bakımından da kitabın muhtevasına uygun seçildiği anlaşılmaktadır.

Bu şiirlerin 11'i dörtlük, 3'ü beyit, 1'i de üçlüklerden kuruludur. Ayrıca 5'i beş dörtlükten, 2'si dört, 3'ü üç, 1'i iki dörtlükten oluşur. Ayrıca dört üçlükten oluşan bir şiir daha bulunmaktadır. Beyitlerden kurulu şiirlerin 1 tanesi sekiz, 1 tanesi yedi, 1 tanesi de altı beyitten oluşur.

Bu şiirlerde, 4, 8, 10, 11 ve 14'lü hece vezni kullanılır. 6+5=11'li hece ile 5, 7+7=14'lü hece ile 4, 4+4=8'li hece ile 2, 6+4=10'lu hece ile 1 ve 4'lü hece ile de 1 adet şiir bulunur. 8, 10 ve 11'li hece ile kaleme alınan bazı şiirlerde durak hataları görülmektedir. 37-45 sahifeleri arasında yer alan Gel Güzel Çocuk, Uçtu Da Gitti, Sen De Nesin Ki, Bize az Düştü, Yaz gelir ve Göçtü Gitti şiirleri bu kapsamda değerlendirilebilir. Bunlardan bilhassa Sen De Nesin Ki, Bize az Düştü şiirlerindeki durak farklılıkları dikkat çekmektedir. 11'li hece ile kaleme alınan "*Sen De Nesin Ki*" şiirinde 6+5=11 kalıbı kullanılır. Ancak iki, üç, dört ve beşinci dörtlüklerin ilk mısralarında 4+7=11 biçiminde durak yapılıdır. Bize Az Düştü isimli şiirde de 6+5= 11 kalıbı kullanılır. İkinci dörtlüğün ilk üç mısrasında da 4+7=11 durak yapısı kullanılır. Bu bölümün son şiiri "*Sen İle Ben*", 4 heceden ve tek duraktan ibarettir.

Bu bölümde de kişisel ve toplumsal temalar ağırlıktadır. Kişisel temalar içerisinde aşk en belirgin temadır. Şair aşk, gönül, muhabbet, sevgili, gül, bahar, sabır ve

ümit ile hayat, hayat yolculuğu, ölüm ve mavera gibi konulara yer verir. Toplumsal konular içerisinde adalet, sosyal bozukluklar, ahlak, insan, çocuk, dil ve vatan temleri öne çıkar.

Şair bu bölümdeki bazı şiirlerinde Divan Edebiyatı mazmunlarından faydalanır. Sen varsın Ki, Ben de Varım (s.36) ve Sen De Nesin Ki (s.42) şiirlerinde âşık-maşuk, gül-bülbül, Leyla-Mecnun, Şirin-Ferhat, Aslı-Kerem ve Zöhre-Tahir kalıpları dünyevi aşkın ötesini işaret etmektedir. Ayrıca bu bölümde de tasavvufa dair izlere de rastlanmaktadır.

Hıçkırık'taki bu dünya itibari bir dünyadır. Adeta divan edebiyatındaki aşık-sevgili ilişkisine benzer bir yapı kurulmuştur. Aşık-sevgili arasındaki ilişki hep bu pencereden ale alınır. Sevgiliye olan hasret zaman zaman dayanılmaz olsa da bir gün mutlaka bir yan bakışla veya bir buse ile taçlanacağı ümidi aşığı her daim canlı tutar. Aşığın sevgiliye olan mutlak sadakatı tartışılmazdır ve paha biçilmez değerdedir. Ayrıca zaman zaman tasavvuf kültürüne ait izlere de rastlanır. Bilhassa aşk kavramının işlendiği bazı şiirlerde görünenin ardında saklı olan her daim ilahi güçtür. Bu güç etrafa çoşku ve huzur salan bir nurla gönüllere dolar ve muhabbet çağını başlatır. Anlaşıyor ki, şairin arzuladığı bütün değerlerin alt-üst olduğu bu gerçek dünyaya bir nefeslik de olsa itibari bir huzur, aşk ve muhabbet hediye etmektir.

“Üçüncü Bölüm (Güllerim Sensin)”: Bu bölümde toplam 10 şiir bulunur. Bu şiirlerin tamamı 2014 yılında yayınlanan “Güllerim Sensin” isimli şiir kitabından alınmıştır. Bu şiirlerde de aşk teması ağırlıktadır. Bu kitap için hususen seçtikleri anlaşılmaktadır.

Bu bölümde yer alan şiirlerin 8 tanesi beyit 2 tanesi de dördlüklerden oluşur. Beyitlerden oluşan şiirlerin 1 tanesi 3, 1 tanesi 4, 3 tanesi 5, 2 tanesi 6 ve 1 tanesi 8 beyitten oluşur. Dördlüklerden oluşan şiirlerin 1 tanesi 3, 1 tanesi de 5 dördlükten oluşur.

Bu şiirlerde 11 ve 14'lü hece vezni kullanılır. 6+5=11'li hece vezni ile 6, 7+7=14'lü hece vezni ile de 4 şiir bulunmaktadır. Bu şiirlerden ikisinde durak hatası bulunmaktadır. 11'li hece vezni ile kaleme alınan “Güllerim Sensin” adlı şiirin 3, 4 ve 5. dördlüklerinde ve “Gereği Yoktur Sözün” isimli şiirin de son beytinde durak hataları bulunmaktadır.

Bu şiirlerin 6 tanesinin ana teması aşktır. Diğer şiirlerin 1'i iman, 1'i öğüt, 1'i de ölüm temasını işler. Ancak bu şiirlerde de aşk teması ikincil ya da üçüncül tema olarak işlenir. Aşk, an'a sığmayan ve insanı olgunlaştıran büyük bir duygudur. Aşk, gül, bahar ve bala benzetilir, gönül ve yar ile aşk arasında bir bağ kurulur. Bu şiirlerdeki aşk gönül ilişkisi bazı divan edebiyatı mazmunlarıyla süslenir. Can, canan, gönül, gül, rüzgar, hazan gibi kavramlar şairin aşka bakışını da belirler. Diğer şiirlerinde okuyucusuna verdiği öğütler içerisinde bilhassa “gönül kırma” ifadesi ile aşk ve muhabbetin merkezini de işaret eder. Şair bu fani dünyanın ancak aşkla güzelleşeceğini ve anlam bulacağını ısrarla hatırlatır.

“Dördüncü Bölüm (Bir Ses Duyuldu)”: Bu bölümde toplam 5 şiir bulunmaktadır. Bunların tamamı 2013 yılında yayınlanan “Bir Ses Duyuldu” şiir kitabından alınmıştır. Bu şiirlerin ana karakteri adalet (sizlik) ve aklaki bozukluklardır.

Bu bölümdeki şiirlerin 2'si beyit, 3'ü de dördlüklerden kurulmuştur. Beyitlerden oluşan şiirlerin ikisi de 5 beyitten oluşur. Diğer şiirlerin 1 tanesi 2, 1 tanesi 3, 1 tanesi de

5 dörtlükten oluşur. Bu şiirlerin 2'si (7+7) 14'lü, 3'ü de (6+5) 11'li hece ile söylenmiştir. Sadece "Karanlığın Ölümü" adlı şiirde durak hatalarına rastlanmıştır.

Şair bu bölümdeki şiirlerinde hak ve adaletten bahseder. Ahlaki çöküntüye ve adaletsizliklere dikkat çeker, bu bozuklukları da sevgi eksikliğine bağlar. "Aldanma Sakın" adlı şiirinde de, "Ey insan, her ömür bir imkandır, bu fani dünyada bütün nimetler sanadır, bunların kıymetini bil, Rabbini unutma! Dünya fanidir, ölüm haktır, Unutma!" diyerek insanın kendi varlığını ve Tanrıyı unutmamasını hatırlatır. "Bir Ses Duyuldu" şiirinde ise, bu değer kaybı ve ahlaki erozyondan kurtulmanın tek yolunun ancak yüce aşka boyun eğmekle son bulacağını söyler.

"Beşinci Bölüm (Deli Rüzgar)": Bu bölüm ismini, 66. sayfadaki Deli Rüzgar adlı şiirden alır. Burada toplam 31 dörtlük bulunur. Bu dörtlüklerden *İçimdeki Çocukluk, Hız Çığı, Şaşarım, Gezerim* (Baharı Bekliyorum), *Geriye Sayım* (Bir Ses Duyuldu) adlı kitaplarından alınmıştır. Diğer dörtlüklerin tamamı yenidir. Bu bölümün ana teması da aşktır.

Bu dörtlüklerin tamamı 7+7= 14'lü hece ile kaleme alınmıştır. Ancak 75. sayfada yer alan "Gül Yüzlüm" şiirinde hece hatası bulunmaktadır. Buna göre, dörtlüğün ilk mısraında "Gül yüz-lüm, söz ver-di / gir-mek i-çin rü-ya-ma" 6+7=13 heceden oluşmaktadır. Bu şiirlerin 15 tanesi aaba, 9 tanesi abab, 5 tanesi aabb, 1 tanesi abcc, 1 tanesi de aaab kafiye düzeni ile kaleme alınmıştır.

Bu bölümde yer alan dörtlükler ağırlıklı olarak aşk temasını işler. Aşk kimi zaman sevgiliye duyulan büyük sevgi, kimi zaman hasret, kimi zaman ayrılık, kimi zaman da kavuşma isteği ve vuslat biçiminde görülür. "Gül Yüzlüm" şiirinde aşkı rüyaya benzeten şair, "Gönül Bahçesi"nde de muhabbet ülkesine benzetir. "Yar" şiirinde ise, sevgilin olmadığı diyarları viran ellere benzeterek yar'ın varlığının gönüllere huzur verdiğini söyler. Bu diyarlar kimi zaman dünyadan uzaktır. Şairin diğer bölümlerindeki şiirlerinde görülen divan edebiyatı etkisi ve tasavvufi dünya görüşü, bu diyarların yüce aşka kapıyı aralayan mekanlar olduğu biçiminde de algılanabilir.

Zaten diğer şiirlerinde ele aldığı toplumsal bozukluklar, adaletsizlik, değerlerin aşınması, ahlaki bozukluklar aşkın insanları terk etmesine bağlanır. Bu dertlerin ancak yüce bir aşkla son bulacağına işaret eder. "Bir Işık", "Hız çağı" ve "Yok" şiirlerinde sosyal adaletsizlik üzerinde durulur. Son yıllardaki insanda görülen değişim, değerlerin aşınması, çıkar, akıl tutulması ve vefasızlık konu edilir. Özellikle zülüm ve adaletsizliklerin doğurduğu çaresizlikler anlatılır. Ardından çare olarak da bir ışık aranır. Bu ışık diğer şiirlerinde de görüldüğü gibi ilahi aşkın ışığıdır.

Şair, "Deli Rüzgar" bölümünün son kısımlarına aldığı "Bekleriz, Ölüm, Şaşarım, Belki Son Nefesteyim, Geriye Sayım, İncecik perde, Son Bahar, El Gibi ve ve Avare" dörtlüklerinde ölüm temasına yer verir. El Gibi gibi şiirinde ömrü bir yola benzeten şair, ölümü de ebedi bir yolculuk olarak görür. Ölüm hayatın doğal akışıdır, nerede nasıl geleceği belli değildir. Son Bahar şiirinde ölüm bir uyku gibi tasvir edilirken, Avare şiirinde de Allaha kavuşma olarak görülür. Şair bu dörtlüklerde okurlarına ölümü hatırlatarak çeşitli öğütler verir. Dünyanın faniliği, ölümün hak olduğu ve mutlak bir imtihanın var olduğu hatırlatılır. Ardından da "gönül kırma, sevgi ile yaşa" diye öğüt verilir.

Kırış, eserin dörtlüklerden oluşan “Deli Rüzgar” adlı beşinci bölümünde yer alan “Benzer” (s.72) adlı dörtlüğünde de şair ve şiir üzerinde durur. Şairi öten bülbüle benzetirken, şiiri de gülistanda açan gül olarak görür. Şairin nazlı güle feryadını da yanık gönüle benzetir.

“Altıncı bölüm (Sürgün)”: Bu bölümde toplam 21 beyit bulunur. Bölüm ismini de 98. sayfadaki “Sürgün” şiirinden alır. Buradaki beyitlerden “Neydi, Bakış ve Yeni Bahar” *Güllerim Sensin*, “Anne” ise *Baharı Bekliyorum* adlı kitaplarından alınmıştır.

Buradaki beyitlerde (7+7)= 14 hece ölçüsü ve aa kafiye düzeni kullanılır.

Bu beyitlerin ana teması da aşktır. “Bir Hoş Olur, Sevgiliye Giden Yol, Çiçek Açar ve Sonsuz Aşk” şiirlerinde aşk, huzur veren bir duygudur, tıpkı içki gibi insanı sarhoş eder. “Bir olunca iki can, benlik aradan çıkar” diyerek sonsuz aşka işaret eder ve gerçek sevgiliye giden yolun sadece aşk olduğunu söyler. Burada kullanılan aşk, muhabbet, sevgili, aşık, can, sonsuzluk, ölümsüzlük, sarhoş olmak ile gül, bülbül ve Ferhat, Şirin gibi kavramlar aslında bu aşkın maddi değil ilahi bir görünüm arz ettiğini göstermektedir.

Diğer beyitlerde yer alan dünya, zaman, adalet, ölüm, hatıra, anne ve insan temaları da yine aşkı hatırlatan öğütleriyle dikkat çeker. Şair bu beyitlerde toplumsal düzeni bozan unsurları sayarken insanı işaret eder. İnsanın bozulması, dünyanın dengesini bozar, çünkü dünya aşk üzerine kurulmuştur. İnsanın kuruyan yüreği yeniden can bulmadıkça bu dünyaya adalet tekrar hakim olmaz. İnsanın yüreği de ancak aşk ile canlanabilir.

Bu bölümden sonra bir de içindikiler bölümü yer alır.

Sonuç

Kırış, şiirlerinde geleneksel şiirin imkânlarından faydalanır. Sanata derin bir varlık bilinci yükleyen şair, adeta bir söz sultanı gibi kendisini kainatın dilini çözmeye adayarak gönül dünyasının zenginliklerini dilin bütün vasıtalarıyla aktarmaya çalışır. Kovid döneminin kapanmalarının aksine o, gönül dünyasını bir “hıçkırık” samimiyeti ve sıcaklığıyla bizlerle paylaşır.

Kitap, 108 sahife ve altı bölümden oluşur. İçerisinde toplam 107 şiir bulunur. Bu şiirlerin bir kısmı daha önce yayınlanan kitaplarından alınmıştır. Kitabın kuruluşunda yeniden eskiye doğru bir gidiş vardır. Kitapta şairin eski şiirlerine de yer verilmesi, bir bakıma şiir serüvenini yani şairlik gelişimini takip etmemize de imkân tanır.

Şiirlerin ana teması aşktır. Eser incelendiğinde ayrılık, özlem, kavuşma isteği gibi kişisel ve adalet(sizlik), devlet yönetimi, ahlaki çöküntü gibi toplumsal konuları işlediği görülür. Ayrıca şiirlerinde derin bir tasavvuf kültürü ile divan edebiyatına ait mazmunlar bulunur. Şiirlerinde kurulan bu itibari dünya ile çoğu zaman okuyucusunu gerçek dünyadan kopararak başka bir âlemin kapılarına götürür. Bir nebze de olsa, aşka susayan gönülleri maddi olandan sıyrıp gerçek aşk ve muhabbet çağlayanı ile doyurmaya çalışır.

Şiirlerini üçlük, dörtlük ve beyit nazım biçimleri ile kuran şair, hece veznini kullanır. Bunda oldukça başarılı olsa da, bazı şiirlerindeki durak hatası ve kafiye zorlamaları dikkati çeker. İlk şiirlerine rağmen giderek söyleyiş ve ifade zenginliği

Kırış, Necati (2020). Hıçkırık, İstanbul: Akademi Yayınları (Kitap Tanıtımı)

kazandığı ve imge açısından da başarılı olduğu söylenebilir. Yeni eserlerinde eksik taraflarını tamamlaması en büyük dileğimizdir

Kaynaklar

- İşleyen, M. (2013). *Bir Ses Duyuldu* ("Bir Ses Duyuldu" Hakkında). Ankara: Altınpost Yayınları.
- İşleyen, M. (2014). *Güllerim Sensin (Takdim)*. Ankara: Altınpost Yayınları.
- Karabulut, T. (2014). *Güllerim Sensin (Takdim)*. Ankara: Altınpost Yayınları.
- Kırış, N. (2013). *Bir Ses Duyuldu*. Ankara: Altınpost Yayınları.
- Kırış, N. (2019). *Baharı Bekliyorum*. İstanbul: Altınpost Yayınları.
- Kırış, N. (2014). *Güllerim Sensin*. Ankara: Altınpost Yayınları.